

Bc. Kamila Jedličková, "Mentoring in the EFL Practicum "

Diplomová práce

Posudek vedoucího práce

V pregraduální přípravě učitelů sehrává stále důležitější roli praktická příprava učitelů, a to především ve formě povinné pedagogické praxe v jejích různých podobách. Její kvalita závisí nejen na připravenosti praktikantů, ale do značné míry i na zpětné vazbě, kterou na cvičných školách získávají od cvičných učitelů, mentorů. Předchozí výzkum na ÚAJD FF UK poukázal na její ne vždy zcela uspokojivou podobu (viz Pospíšil 2017). Zadání posuzované diplomové práce vycházelo z potřeby hlouběji postihnout problematiku mentoringu při vedení pedagogických praxí v předmětu anglický jazyk a provést sondu do toho, jak tuto problematiku vnímají samotní mentoři a jak vnímají vlastní připravenost a vlastní potřeby. Práce byla koncipována tak, aby měla praktický dopad a aby byly její výsledky využitelné pro zlepšení kvality praxí zaštiťovaných ÚAJD.

Autorka své teoretické pojednání vystavěla logicky v několika kapitolách, v nichž nejprve rozebrala role jednotlivých aktérů podílejících se na realizaci praxí, dále shrnula poznatky ze sekundární literatury o teorii mentoringu, v jejímž rámci rozebrala několik klíčových modelů praktické přípravy učitelů, v nichž je role mentorů zastoupena. Detailněji pak shrnula role mentorů, zahrnujíc popis typických činností, které mentoři vykonávají a jaké by k nim měli mít předpoklady. Poslední kapitolu teoretické části zaměřuje na odbornou reflexi praxí v přípravě učitelů angličtiny, jak je prezentována v literatuře. Volbu témat považuji za vhodnou pro realizaci zamýšleného výzkumu. Autorka si vytvořila účelný aparát klíčových konceptů v realizaci pedagogických praxí především – ale nejen – z pohledu mentoringu. Pracuje přitom s bohatým výběrem literatury, který adekvátně zpracovává a na nějž náležitě odkazuje. U přímých citací někdy chybí odkazy na konkrétní stranu, rovněž by některé citované pasáže zasloužily hlubší komentář. V teoretické části bych byl přivítal jasnější závěr shrnující poznatky, které přímo vedou k formulaci výzkumných otázek.

Autorka se pro zodpovězení vlastních výzkumných otázek, které jasně formuluje, rozhodla zvolit vícečetné případové studie. To je jedna z možností, která se nabízí vedle využití dotazníkového šetření, pro nějž by však bylo obtížné najít dostatečný počet respondentů. Autorka dobře zdůvodňuje výběr metodiky a prokazuje, že si uvědomuje i její slabiny. Metodiku případových studií si nastudovala v relevantní a recentní literatuře a popisuje, jak sama postupovala. Zde bylo možné uvést ještě základní kategorie, které zavedla do vlastního kódování, případně podrobnější popis, jak kódovala a jak výstup kvantifikovala. Velmi oceňuji, že se autorce podařilo realizovat online rozhovory s učiteli během uzavření škol v důsledku koronavirové pandemie.

Vlastní případové studie jsou velmi přehledné a čtivé, mají jasnou strukturu, z níž je patrné, že autorka pečlivě promyslela, v jakém sledu bude informace prezentovat, aby bylo možné jednotlivé případy porovnávat. Všimá si zajímavých detailů, ale nejprve je objektivně prezentuje, aby je následně v diskusi mohla okomentovat a srovnat. Shrnutí výsledků

případových studií v závěrečné diskusi je znovu velmi pečlivě zpracované, souhrn je ucelený, přehledný a poskytuje jasné odpovědi na výzkumné otázky. Autorka zjištěné výsledky současně srovnává s výsledky vlastní rešerše literatury a všímá si zajímavých souvislostí. K práci mám jedinou zásadnější výhradu – u některých odpovědí mentorů, které byly svou podstatou překvapivé, mi chybí možné vysvětlení. Jak autorka vysvětluje, že se mentoři i bez patřičného teoretického proškolení cítí adekvátně připraveni na svou roli? Domnívá se, že je tomu skutečně tak, nebo je to pouze jejich vlastní představa? Mohla by autorka u obhajoby zhodnotit, zda by bylo možné formulovat otázky pro pohovory tak, aby v této oblasti dospěla k hlubšímu poznání reality? Jak s poznáním, ke kterému dospěla, souvisejí modely učitelské přípravy, které zmiňuje v teoretické části? Co se nedozvěděla z toho, co by mohlo být pro zlepšení mentorské přípravy podstatné?

Autorka pracovala v celém průběhu práce nesmírně samostatně a po několika konzultacích mi předkládala již celé, hotové a téměř bezchybně napsané a redigované části své práce, což mi ale jako vedoucímu práce vytvořilo poměrně malý prostor k tomu, abych do práce výrazněji zasahoval. Po dalším přečtení práce shledávám, že bych byl autorku rád vedl k tomu, aby hledala nejen odpovědi na výzkumné otázky, ale hlouběji si kladla další související otázky, které by přispěly k hlubší interpretaci postojů, které jednotliví respondenti prezentovali.

Práce je na vysoké jazykové i stylistické úrovni, autorka ji velmi pečlivě redigovala.

Závěr

Autorka naplnila zadání i cíl práce a představila kompaktní diplomovou práci s jasným praktickým dopadem. Výsledek hodnotím jako **výborný až velmi dobrý** v závislosti na tom, jak autorka zodpoví položené otázky.

PhDr. Tomáš Gráf, Ph.D.

V Praze 28. 5. 2020